

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2012-12-21

HSN 1209-1135

Handläggare:
Johan Tallroth

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2013-02-12 P 25

Svar på skrivelse från Moderata Samlingspartiet, Folkpartiet Liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet om fortsatt utveckling av nya former av beroendevård

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till Hälso- och sjukvårdsnämnden 2012-09-25 föreslår Moderata Samlingspartiet, Folkpartiet Liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet att ett utvecklingsarbete påbörjas för att fler människor med tidigare dolt missbruk kan nås av effektiva insatser. I ärendet redovisas vilka åtgärder förvaltningen vidtagit med anledning av skrivelsen.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2012-12-21
Skrivelse från M, FP, KD och C

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att anse skrivelsen besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

I skrivelsen från M, FP, KD och C föreslås att beroendevården behöver utvecklas för att bättre möta behoven hos en stor grupp människor som idag inte söker sig till de befintliga beroendemottagningarna. Det finns ny kunskap, bl. a. redovisad i Missbruksutredningen, som visar att flertalet människor med alkoholberoende aldrig söker eller får behandling för detta. En viktig förklaring är att det för många är förenat med skamkänslor att söka hjälp på en beroendemottagning eller vända sig till socialtjänsten. Samtidigt finns nu också kunskap om att flertalet människor med beroende har måttligt uttalade problem som inte kräver specialistinsatser. De kan med fördel istället behandlas i primär- och företagshälsovård. Beroendevården behöver alltså differentieras. Det stora flertalet människor med beroendeproblem kan skötas av vardagssjukvården, medan en mindre del kräver beroendevårdens specialistinsatser. För att få bättre balans i beroendevården krävs att uppdraget till primärvården rörande ansvaret för

denna patientgrupp tydliggörs. Detta förutsätter dock att läkare och övrig personal i primärvården får tillgång till enkla men effektiva behandlingsmetoder och även stöd i handläggningen av mer komplicerade fall. Många allmänläkare beskriver problem med att hänvisa socialt välfungerande patienter med alkoholberoende till de lokala beroendemottagningarna.

För att möta dessa båda behov, metodutveckling i primär- och företagshälsovård och omhändertagande av mer komplicerade ärenden, har en ny typ av beroendemottagning startats på Riddargatan. Mottagningen är i första hand ett kompetenscentrum med syfte att sprida modern behandlingsmetodik till primärvård och företagshälsovård. Många människor med alkoholproblem söker sig också till mottagningen, personer som tidigare dragit sig för att söka sig till vanliga missbruksmottagningar.

Förvaltningen har i ett separat ärende till Hälso- och sjukvårdsnämnden den 12 februari 2013 om vårdavtal för Beroendecentrum Stockholm föreslagit en kraftig förstärkning av insatser på den ovan nämnda mottagningen. Detta med hänvisning till den lagda skrivelsen.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Olle Olofsson
Avdelningschef

Fortsatt utveckling av nya former av beroendevård

Beroendevården behöver utvecklas för att bättre möta behoven hos en stor grupp människor som idag inte söker sig till de befintliga beroendemottagningarna. Det finns ny kunskap, bl a redovisad i Missbruksutredningen, som visar att flertalet människor med alkoholberoende aldrig söker eller får behandling för detta. En viktig förklaring är att det för många är förenat med skamkänslor att söka hjälp på en beroendemottagning eller vända sig till socialtjänsten. Samtidigt finns nu också kunskap om att flertalet människor med beroende har måttligt uttalade problem som inte kräver specialistinsatser. De kan med fördel istället behandlas i primär- och företagshälsovård.

Beroendevården behöver alltså differentieras. Det stora flertalet människor med beroendeproblem kan skötas av vardagssjukvården, medan en mindre del kräver beroendevårdens specialistinsatser.

För att få bättre balans i beroendevården krävs att uppdraget till primärvården rörande ansvaret för denna patientgrupp tydliggörs. Detta förutsätter dock att läkare och övrig personal i primärvården får tillgång till enkla men effektiva behandlingsmetoder, och även stöd i handläggningen av mer komplicerade fall. Många allmänläkare beskriver problem med att hänvisa socialt välfungerande patienter med alkoholberoende till de lokala beroendemottagningarna.

För att möta dessa båda behov, metodutveckling i primär- och företagshälsovård och omhändertagande av mer komplicerade ärenden, har en ny typ av beroendemottagning startats. Mottagningen är i första hand ett kompetenscentrum med syfte att sprida modern behandlingsmetodik till primärvård och företagshälsovård. Många människor med alkoholproblem söker sig också till mottagningen, personer som tidigare dragit sig för att söka sig till vanliga missbruksmottagningar.

Tillströmningen till mottagningen är mycket stor. Om fler människor kan få hjälp innan deras alkoholproblem lett till allvarliga medicinska eller sociala problem kan stora mänskliga och ekonomiska besparingar göras. Det är viktigt att kompetenscentra av detta slag kan stödja utvecklingen av bra behandling av alkoholberoende i framförallt primärvården.

Unga vuxna som är mellan 18 och 25 år har numera tillgång till vård vid drogberoende på den nyinrättade så kallade Livsstilsmottagning som drivs

2012-09-25

av Maria Ungdom. Mottagningen är belägen på samma adress som den ovan beskrivna verksamheten vilken vänder sig till en något äldre åldersgrupp – från runt 25 år och uppåt. Livsstilsmottagningen behöver få högre medicinsk medverkan eftersom det visat sig att många som söker vård där har mer komplicerade problem än förväntat. Polisen lovordar verksamheten som hittills tagit emot ca 200 unga, varav nära hälften via polisen. Det är angeläget att man på mottagningen använder sig av evidensbaserade metoder och att det finns rätt personalkompetens för att klara av att tillgodose målgruppens behov.

Alliansen har bejakat den beskrivna utvecklingen och det är angeläget att den fortsätter så att fler människor med tidigare dolda behov nås av effektiva insatser. Vi föreslår därför att ett utvecklingsarbete påbörjas med syfte att utveckla och integrera dessa verksamheter inom ramen för beroendecentrums ordinarie verksamhet. Beroendecentrum bör på sikt etablera fler kompetenscentra/beroendemottagningar i länet. Olika modeller för hur vården kan erbjudas bör också prövas.